

POSTANOWIENIE

6 czerwca 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Piotr Telusiewicz

na posiedzeniu niejawnym 6 czerwca 2024 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa D. S. i N. S.
przeciwko Bank spółce akcyjnej w W.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej Bank spółki akcyjnej w W.
od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie
z 23 listopada 2022 r., V Ca 2910/21,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od pozwanego na rzecz powodów po 1.350 zł (tysiąc trzysta pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego wraz z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia obowiązanemu odpisu niniejszego postanowienia.**

UZASADNIENIE

1. Wyrokiem z 23 listopada 2022 r., Sąd Okręgowy w Warszawie, w sprawie z powództwa D. S. i N. S. przeciwko Bank spółce akcyjnej z siedzibą w W., o zapłatę, na skutek apelacji pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie z dnia 8 października 2021 r., oddalił apelację (pkt 1) i orzekł o kosztach postępowania apelacyjnego (pkt 2).

2. Od wyroku Sądu Okręgowego skargę kasacyjną wywiodła strona pozwana, zaskarżając wyrok w całości.

3. Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, powołując się na przesłanki określone w art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 k.p.c..

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

4. Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c., nie służy zaś merytorycznej ocenie skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

5. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Nakładając na skarżących obowiązek wskazania i uzasadnienia oznaczonej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ustawodawca zmierzał do zagwarantowania, że skarga kasacyjna, nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń, będzie pełnić przypisane jej funkcje publicznoprawne. Ograniczenie przesłanek do czterech ma więc zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne, a skarga kasacyjna nie stanie się

instrumentem wykorzystywanym w każdej sprawie. Tak więc, nie w każdej sprawie, nawet w takiej, w której rozstrzygnięcie oparte jest na błędnej subsumpcji czy wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania, w przeciwnym razie Sąd Najwyższy stałby się wbrew obowiązującym regulacjom sądem trzeciej instancji. Nie jest rolą Sądu Najwyższego korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

6. Skarga kasacyjna strony pozwanej nie zawiera argumentów dostatecznych dla uznania, że skarżący skutecznie wykazał, iż w sprawie zachodzą powołane przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 k.p.c.

7. Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. Zagadnienie prawne powinno, przede wszystkim, być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (postanowienie Sądu Najwyższego z 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01), a jednocześnie być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumpcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (postanowienia Sądu Najwyższego: z 15 października 2002 r., III CZP 66/02; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02; z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08).

8. Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na potrzebie wykładni przepisów prawa budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) wymaga wykazania, jaki konkretny przepis prawa, zastosowany w danej sprawie, jest przedmiotem rozbieżnej wykładni w judykaturze sądowej i na czym rozbieżność ta polega, co wymaga przytoczenia orzeczeń sądów wydanych w takich samych lub istotnie zbliżonych stanach faktycznych, względnie, jaki konkretny przepis prawa, zastosowany w danej sprawie, wymaga interpretacji ze strony Sądu Najwyższego, z czego potrzeba ta wynika i z jakich powodów dotychczasowy dorobek doktryny i orzecznictwa jest w tej mierze niewystarczający. Nieodzowne jest ponadto,

podobnie jak w przypadku przyczyny kasacyjnej określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., wykazanie związku między oczekiwaną od Sądu Najwyższego wykładnią prawa a wynikiem postępowania kasacyjnego (postanowienia Sądu Najwyższego: z 15 października 2002 r., II CZ 102/02; z 29 lipca 2015 r., I CSK 980/14; z 19 czerwca 2018 r., IV CSK 56/18).

9. W przedmiotowej sprawie nie została spełniona żadna z wyżej wymienionych przesłanek przyjęcia sprawy do rozpoznania. W pierwszej kolejności należy wskazać, że problemy przedstawione przez skarżącego (odnoszące się do art. 378, 384, 365 i 366 k.p.c.) są w obecnym orzecznictwie przedmiotem rozstrzygnięć. Podzielić należy jedynie stanowisko pozwanego w zakresie twierdzenia o rozbieżnościach w orzecznictwie, które nastąpiły w tych kontekstach w ciągu ostatnich dwóch dekad. Jednak najnowsze rozstrzygnięcia zmierzają do przyjęcia jednolitego stanowiska i w ocenie Sądu Najwyższego zmierzają we właściwym kierunku. Mowa tu przykładowo o poglądach wyrażonych w postanowieniach Sądu Najwyższego z: 16 maja 2023 r., I CSK 5967/22; 8 kwietnia 2024 r., I CSK 1058/23; 19 kwietnia 2024 r., I CSK 1197/23; 24 kwietnia 2024 r., I CSK 2430/23. Biorąc to pod uwagę, należy stwierdzić, że w przedmiotowej sprawie, w odniesieniu do wyżej wymienionych przepisów, nie występują istotne zagadnienia prawne, ani też nie zachodzi potrzeba wykładni przepisów prawnych.

10. W odniesieniu do pozostałych zagadnień prawnych i wątpliwości dotyczących wykładni prawa, przedstawionych przez skarżącego, należy zauważyć, że dotyczą one kwestii rozstrzygniętych w licznych orzeczeniach Sądu Najwyższego oraz Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Dotyczy to w szczególności: przesłanek wymaganych do przyjęcia, że konsument został należycie poinformowany o ryzyku związanym z zaciągnięciem kredytu indeksowanego do waluty obcej (m.in. wyroki Sądu Najwyższego: z 27 listopada 2019 r., II CSK 483/18, z 10 maja 2022 r., II CSKP 285/22; z 13 maja 2022 r., II CSKP 293/22; z 13 maja 2022 r., II CSKP 464/22), skutków uznania części postanowień umowy o kredyt za niedozwolone postanowienia umowne (uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 7 maja 2021 r., III CZP 6/21, OSNC 2021, Nr 9, poz. 56; uchwała Sądu Najwyższego z 16 lutego 2021 r., III CZP 11/20,

OSNC 2021, Nr 6, poz. 40; wyroki TSUE z 3 października 2019 r., C-260/18, Kamil Dziubak, Justyna Dziubak przeciwko Raiffeisen Bank International AG i z 29 kwietnia 2021 r., C-19/20, I.W., R.W. przeciwko Bank BPH S.A oraz wyroki Sądu Najwyższego z 11 grudnia 2019 r., V CSK 382/18, OSNC-ZD, 2021, Nr 2, poz. 20, z 16 września 2021 r., I CSKP 166/21 i z 20 lutego 2023 r., II CSKP 809/22), dopuszczalności zastąpienia postanowień abuzywnych normami ustawowymi (m.in. wyroki Sądu Najwyższego: z 8 listopada 2022 r., II CSKP 1153/22; z 31 stycznia 2023 r., II CSKP 941/22; z 8 listopada 2022 r., II CSKP 1153/22), dopuszczalności utrzymania umowy o kredyt w mocy na podstawie zgodnej woli stron (uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 7 maja 2021 r., III CZP 6/21, OSNC 2021, Nr 9, poz. 56; wyrok TSUE z 3 października 2019 r., C-260/18, Kamil Dziubak, Justyna Dziubak przeciwko Raiffeisen Bank International AG), relacji klauzul spreadu i klauzul ryzyka walutowego (m.in. wyroki Sądu Najwyższego: z 11 grudnia 2019 r., V CSK 382/18, OSNC-ZD 2021, z. B, poz. 20; z 10 maja 2022 r., II CSKP 285/22, OSNC-ZD 2022, nr 4, poz. 45; z 8 listopada 2022 r., II CSKP 1153/22; z 26 stycznia 2023 r., II CSKP 722/22). W związku z powyższym przedstawione przez skarżącego zagadnienia i wątpliwości należy uznać za próbę zakwestionowania istniejącego stanowiska judykatury przy pomocy dodatkowej argumentacji, nie zaś za wyraz rzeczywistych wątpliwości.

Na marginesie można zaznaczyć, iż trafność podniesionych tam argumentów znajduje potwierdzenie w uchwale pełnego składu Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z 25 kwietnia 2024 r. (III CZP 25/22).

11. W przypadku zaś przesłanki określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. należy jedynie wskazać, że w ocenie Sądu Najwyższego przy wydaniu zaskarżonego wyroku Sąd Okręgowy nie dopuścił się wyraźnego, nie budzącego wątpliwości naruszenia przepisów prawa.

12. Według Sądu Najwyższego, nie ma przy tym innych przyczyn uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, w szczególności nieważności postępowania (art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c.).

13. Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). O kosztach postępowania kasacyjnego

orzeczono zgodnie z art. 98 § 1, 1¹ i 3 k.p.c. w związku z § 2 pkt 6, § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.

(r.g.)